ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	А-19-0250-258
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Одеська державна академія будівництва та архітектури
ID ОП у ЄДЕБО	660
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Мости і транспортні тунелі, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 19 Архітектура та будівництво, 192 Будівництво та цивільна інженерія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/18ZKtdP6tL-7kcpxncDqIwhsDkin-Giho/view
Посилання на звіт експертної групи	https://naqa-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B070EF1E4-BC94-44C7-9143-69A77C4F80FC%7D&file=5.%20%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%9E%D0%94%D0%90%D0%91%D0%90_%D0%9C%D0%A2%D0%A2.docx&action=default&mobileredirect=true

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	19 «Архітектура та будівництво»
Дата засідання	14.01.2020
№ протоколу	15
Доповідач	Плугін Андрій Аркадійович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріямоцінювання якості освітньої програми:

<>наявні

<>виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

<> відмоваЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні діїЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

<> встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<+>відсутні

Обґрунтування:

Підстави для прийняття рішення про відмову відсутні:
- недостовірних відомостей у поданих для акредитації документах експертна група на місці не виявила;
- перешкод, недобросовісних або протиправних дій з боку ЗВО, які б унеможливили проведення акредитаційної експертизи, під час роботи експертної групи не було;
- експертною групою під час виїзду до ЗВО на місці встановлено, що освітній процес за освітньою програмою здійснюється відповідно до встановлених норм та правил.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1.Проектування та цілі освітньої програми	В	ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ОДАБА. *Сильні сторони та позитивні практики:* Не на формальному рівні враховуються пропозиції стейкхолдерів (студентів, роботодавців та науковців) під час створення та обговорення ОП. Це було підтверджено під час проведення відповідних фокус-груп. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* В ОП, що була надана Національним агентством і ОП, розташованій на сайті ОДАБА, встановлені окремі відмінності. Експертною групою опрацьовано варіант ОП, що розміщено на сайті ОДАБА. З пояснень гаранта ОП це сталось з суто технічної помилки. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* Проектування та цілі ОП загалом відповідають першому критерію якості, оскільки експертна група вважає існуючий недолік несуттєвим	В	*Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення*: В наявній документації не міститься чітко сформульованої стратегії ЗНО. ГЕР не вважає цей недолік підставою для зниження рівня відповідності, визначеного експертною групою. Рекомендується чітко сформулювати стратегію ЗНО.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства, її зміст і структура є чіткими, складають логічну взаємопов’язану систему та забезпечують досягнення	В	*Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення*:

		заявлених цілей в цілому. *Сильні сторони та позитивні практики:* Фокус на практичну складову. Необхідно відзначити зв'язок з виробництвом, прикладний характер навчання та його направлення на досконале знання нормативно-правової та інструктивної бази, що існує сьогодні. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення*: Вибір навчальних дисциплін студентами здійснюється виключно за блоками. Така практика спостерігається і на інших ОП за цією спеціальністю. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* Структура і зміст ОП загалом відповідають другому критерію якості, оскільки експертна група вважає окремі недоліки несуттєвими.		Фахові компетентності ФК4 і ФК14 фактично дублюють одна одну, проте серед інших компетентностей відсутнє уміння оцінювати небезпеку агресивних впливів на транспортні споруди – хімічно та біологічно активних середовищ, струмів витоку, атмосферних впливів тощо, розробляти та впроваджувати заходи із захисту від них та забезпечення потрібної довговічності конструкцій і транспортних споруд. ГЕР не вважає цей недолік підставою для зниження рівня відповідності, визначеного експертною групою. Рекомендовано об'єднати фахові компетентності ФК4 і ФК14 і додати фахову компетентність щодо уміння оцінювати небезпеку агресивних впливів на транспортні споруди – хімічно та біологічно активних середовищ, струмів витоку, атмосферних впливів тощо, розробляти та впроваджувати заходи із захисту від них та забезпечення потрібної довговічності конструкцій і транспортних споруд.
Критерій 3Доступ до освітньої програми та	В	Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті, є чіткими та зрозумілими. Існує програма фахо-	В	

визнання результатів навчання		вого вступного випробування, яка оновлюється щорічно з урахуванням потреб та побажань стейкхолдерів. Форма та зміст фахових випробувань дозволяють визначити достатність рівня початкових компетентностей. *Сильні сторони та позитивні практики:* чіткі та зрозумілі правила вступу, зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО за аналогічними ОП, які враховують особливості самої освітньої програми та розміщені на сайті закладу. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* Недоліком є відсутність програми фахового вступного випробування на офіційному сайті академії. Рекомендується в подальшому вчасно розміщувати програму фахового вступного випробування на офіційному сайті академії. *Обґрунтування рівня відповідності:* ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Вивчення освітніх компонентів здійснюється із застосуванням методів, передбачених «Положенням про організацію освітнього процесу». Усі форми навчання забезпеченні навчально-методичними матеріалами. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів знаходиться на сайті у вигляді силабусів. Забезпечується поєднання навчання і досліджень. Функціонують студентські наукові гуртки. Науково-дослідна робота регламентується «Положенням про науково-дослідну роботу студентів». Студенти	В	

		публікують статті у наукових збірниках , беруть участь у конференціях, мають можливість користуватися міжнародними інформаційними ресурсами. *Сильні сторони та позитивні практики:* Залучення студентів до участі у міжнародних проектах і виконання науково-дослідних робіт. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення* Дещо формалізована робота студентських наукових гуртків. Під час зустрічей з фокус-групою студентів встановлено, що гуртки не користуються популярністю серед студентів. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* Навчання та викладання за ОП загалом відповідають четвертому критерію якості, оскільки експертна група вважає окремі недоліки несуттєвими.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є на веб-сайті та доводяться на занятті. Інструментом контрольних заходів є накопичувальна система. Державну атестацію передбачено у формі дипломної роботи. Її захист, зміст та структура регламентується «Положенням про атестаційну випускну роботу на здобуття освітнього ступеня магістра». Контрольні заходи регулюються «Положенням про систему оцінювання знань та вмінь студентів». Встановлені єдині правила перездачі, оскарження результатів. Для об’єктивності захисту курсових робіт створюється комісія відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію». Здобувачі та інші особи можуть вільно здійснювати аудіо-, відео-фіксацію процесу захисту. Випадків оскарження результатів, конфлікту інтересів не встановлено. На сайті є «Кодекс про академічну	В	

		доброчесність». Проводиться перевірка кваліфікаційних робіт на тестові запозичення за допомогою спеціалізованого онлайн-сервісу. *Сильні сторони та позитивні практики:* Наявність чітких та зрозумілих форм контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, і які забезпечують об'єктивність екзаменаторів та включають процедури запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* Перевірка на плагіат курсових робіт студентів не має системного характеру, результати таких перевірок не зафіксовані в документах. Рекомендовано удосконалити механізм перевірки студентських робіт на наявність текстових запозичень за ОП і в ОДАБА в цілому. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.		
Критерій 6. Людські ресурси	В	Академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Добір викладачів відбувається згідно з «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору». До навчального процесу залучаються роботодавці. Викладачі підвищують професійний рівень шляхом стажувань, участі у конференціях тощо. Діє система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності, яка передбачає заохочення згідно з «Положенням про преміювання працівників». *Сильні сторони та позитивні практики:* Академія залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП. Викладачі обираються	В	

		на прозорій конкурсній основі, регулярно підвищують рівень кваліфікації, проходять стажування, а також заохочуються зі сторони академії. Співпраця та проходження окремих занять на підприємствах. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* Більшість представників викладацького складу не мають досвіду практичної роботи. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* Людські ресурси за ОП загалом відповідають шостому критерію якості, оскільки експертна група вважає окремі недоліки несуттєвими		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Фінансове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітнього процесу є достатнім для підготовки фахівців. Всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Створено освітнє середовище, яке задовольняє потреби та інтереси студентів, постійно удосконалюється з врахуванням їх потреб. Наявний інститут кураторства. У вирішенні конфліктних ситуацій задіяні органи студентського самоврядування. Створено умови для осіб з особливими потребами, що регламентується «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення…». Існує система дистанційного навчання. У разі виникнення конфліктних ситуацій учасники освітнього процесу мають право звернутись до керівництва особисто зі скаргою письмово, усно, через електронний ресурс. Урегулювання конфлікту інтересів здійснюється відповідно «Антикорупційної програми», «Поло-	В	

		женням про врегулювання конфліктних ситуацій», «Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією». *Сильні сторони та позитивні практики:* Сильною стороною є достатня матеріально-технічна база та підтримання у робочому стані унікального пресового обладнання. Існує чітка і зрозуміла політика процедури вирішення конфліктних ситуацій. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* Недоліком є неврахування останніх тенденцій розвитку програмного забезпечення. Не дивлячись на факт надання психологічної допомоги, яка надається викладачем психології, самої психологічної служби немає. Рекомендації: Вести в освітній процес такі програмні комплекси, як Revit тощо. Створити психологічну службу. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	Процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності». Перегляд здійснюється щорічно та регламентується «Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти». Під час формування ОП пропозиції стейкхолдерів враховуються, наприклад, щодо поглибленого вивчення європейських норм та їх порівняння їх з вітчизняними. Представники студентського самоврядування включені до складу органів громадського самоврядування, вче-	В	

		них рад інститутів, академії. Проводиться збирання інформації щодо кар'єрного росту випускників ОП. Існує Асоціація випускників ОДАБА, відділ моніторингу та якості освіти у складі центру організації освітнього процесу. Всі недоліки, виявлені під час акредитації 2014 р., усунуті. Наявне ліцензійне спеціалізоване ПЗ. Бібліотечний фонд систематично поповнюється. *Сильні сторони та позитивні практики:* Реальне залучення студентів і роботодавців до розроблення та оновлення ОП. Залучення до перегляду освітніх програм як здобувачів вищої освіти, так і роботодавців. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* Для обізнаності освітньої спільноти рекомендується в подальшому інформацію з пропозиціями студентської спільноти, випускників академії, роботодавців і викладачів стосовно покращення освітньої програми і внесених до неї змін оприлюднювати на сторінці ОП на сайті академії. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом, «Правилами внутрішнього трудового розпорядку», «Положенням про організацію освітнього процесу». Документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, ОП та її компоненти знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті. Всю важливу інформацію про освітню діяльність академія оприлюднює в стрічці новин на сайті. *Сильні сторони та позитивні практики:* На сайті	В	*Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* На офіційному сайті академії не тільки «система пошуку є не зовсім ефективною», а й загальна структура сайту є недосконалою, а інтерфейс не зовсім «дружнім». ГЕР не вважає цей недолік підставою для зниження рівня від-

		доступно, чіткою та зрозуміло оприлюднена вся необхідна інформація про ОП. *Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення:* Система пошуку на офіційному сайті академії є не зовсім ефективною, особливо пошуку нормативних документів. Під час попереднього аналізу наданих документів було встановлено, що посилання на окремі документи на сайті були неактивні. Рекомендація - покращити систему пошуку та постійно оновлювати відповідну документацію на сайті ОДАБА. *Обґрунтування рівня відповідності Критерію:* ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.		повідності, визначеного експертною групою. Рекомендується надалі удосконалювати офіційний сайт академії, залучивши до цього кваліфікованих фахівців.
Критерій 10. Навчання через дослідження	Не застосовується		Не застосовується	

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Чітко сформулювати стратегію ЗНО.
2. Забезпечити можливість формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії, надавши їм можливість обирати вибіркові навчальні дисципліни не за блоками, а окремо.
3. Об'єднати фахові компетентності ФК4 і ФК14 і додати фахову компетентність щодо уміння оцінювати небезпеку агресивних впливів на транспортні споруди – хімічно та біологічно активних середовищ, струмів витоку, атмосферних впливів тощо, розробляти та впроваджувати заходи із захисту від них та забезпечення потрібної довговічності конструкцій і транспортних споруд.
4. Вчасно розміщувати програму фахового вступного випробування на офіційному сайті академії.
5. Зменшити кількість студентських наукових гуртків шляхом об'єднання із зосередженням популярних у студентів проблем в рамках тематики одного гуртка.
6. Удосконалювати надалі офіційний сайт академії (структуру, інтерфейс), залучивши до цього кваліфікованих фахівців.
7. Покращити систему пошуку та постійно оновлювати відповідну документацію на сайті.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<>акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<+>акредитацію ОП

<>умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

<>відмову в акредитації ОП

Висновок склав

Член ГЕР 19 Архітектура та будівництво,

Плугін Андрій Аркадійович

(електронний підпис)

Голова ГЕР (електронний підпис) Товбич Валерій Васильович